

Marcin Wysokiński, Piotr Gołasa, Wioletta Bieńkowska
Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie

Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin logistycznym wsparciem ruchu pasażerskiego w Polsce

Wprowadzenie

Współcześnie miasta cechuje mnogość przepływów strumieni logistycznych. Zbyt duże ich nagromadzenie w ograniczonej przestrzeni, w dużym stopniu prowadzi do dysfunkcyjności poszczególnych subsystemów miejskiego organizmu. Sytuacja ta przyczynia się do tego, że miasta stają w obliczu kryzysu transportowego i komunikacyjnego. Nakładają się na to postępujące zmiany stylu życia mieszkańców, jak również decentralizacja aktywności społeczeństwa. Metodą dzięki której można zapobiec powyższemu zjawiskom powinna stać się logistyka miejska, której zadaniem jest koordynowanie, organizowanie i zarządzanie przepływami zasobów między miejskimi subsystemami, ze szczególnym uwzględnieniem racjonalizacji przepływów ładunków i osób. Cechą charakteryzującą koncepcję logistyki miejskiej jest jej interdyscyplinarność, która może stać się nie tylko czynnikiem wpływającym na usprawnienie miasta, ale determinantą jego rozwoju, wpływając na sferę ekonomiczną, ekologiczną i społeczną, a tym samym do poprawy jakości życia mieszkańców [5].

Bardzo ważnym elementem sprawnego funkcjonowania miasta, jest planowanie przestrzenne i planowanie transportu. Transport jest jednym z najważniejszych czynników determinujących poziom rozwoju gospodarczego miasta, kraju, co można znaleźć w teorii rozwoju regionalnego [1]. Można więc uznać, że system transportowy to uporządkowana całość wszystkich gałęzi transportu działających na danym terenie, obejmująca cały majątek trwały i obrotowy transportu, czynnik ludzki oraz powiązania międzygałęziowe [4].

W obecnych czasach, coraz bardziej istotnym czynnikiem warunkującym rozwój gospodarczy miast czy regionów staje się zastosowanie do masowych przewozów pasażerskich transportu lotniczego. Wiąże się to m.in. z usprawnieniem komunikacji pomiędzy miastami czy regionami, z aktywizacją mobilności obywateli, jak również z szeroko rozumianym rozwojem turystyki [2]. Infrastruktura transportu lotniczego jest ściśle powiązana z infrastrukturą innych gałęzi transportu. Składają się na nią zarówno elementy liniowe (drogi lotnicze), jak i elementy punktowe (ładowiska, lotniska, porty lotnicze bądź międzynarodowe porty lotnicze). W porcie lotniczym następuje zetknięcie się środków transportu naziemnego z samolotem. Jest to ważny element, który wpływa na płynność ruchu odbywającego się drogą powietrzną i wymaga on konieczności koordynacji ruchu lotniczego oraz dowozowo-odwozowych środków transportu [3].

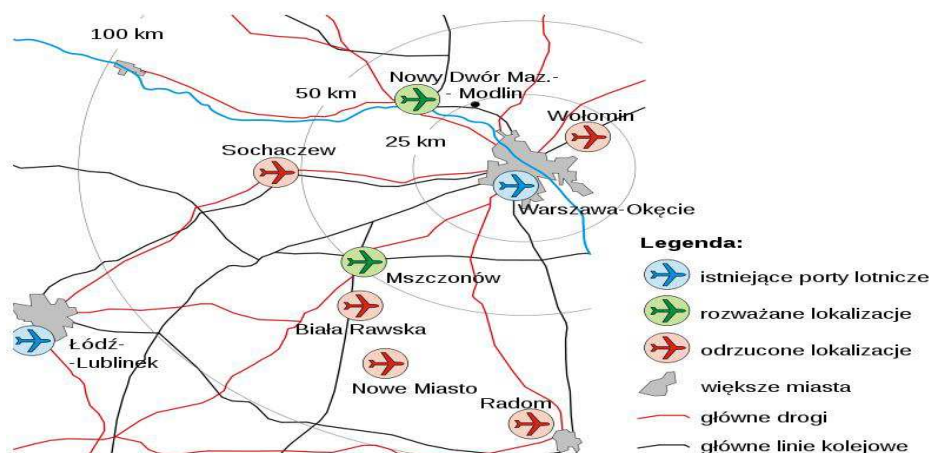
Cel i metody

Celem artykułu było zaprezentowanie wybranych informacji dotyczących nowopowstałego portu lotniczego w Modlinie, ze szczególnym wskazaniem na rolę portu w rozwój regionu. Posłużono się w tym celu metodą opisową, analizą dokumentacji źródłowej, prezentacjami graficznymi oraz literaturą przedmiotu.

Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin

Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin jest drugim co do wielkości (po Lotnisku imienia Fryderyka Chopina) portem obsługującym Warszawę i Mazowsze. Oficjalna inauguracja działalności portu miała miejsce 15 lipca 2012 roku. W założeniu ma on obsługiwać głównie przewoźników nisko-kosztowych, czarterowych oraz lotnictwo ogólne. Przepustowość w pierwszych latach działalności (2012-2014) szacuje się na około 1,85 mln pasażerów oraz 23 tysiące operacji lotniczych rocznie. W okresie od inauguracji do 10 września 2012 roku z lotniska skorzystało 311 574 pasażerów. Lotnisko spodziewa się, że do końca roku obsłuży ok. 900 tys. pasażerów.

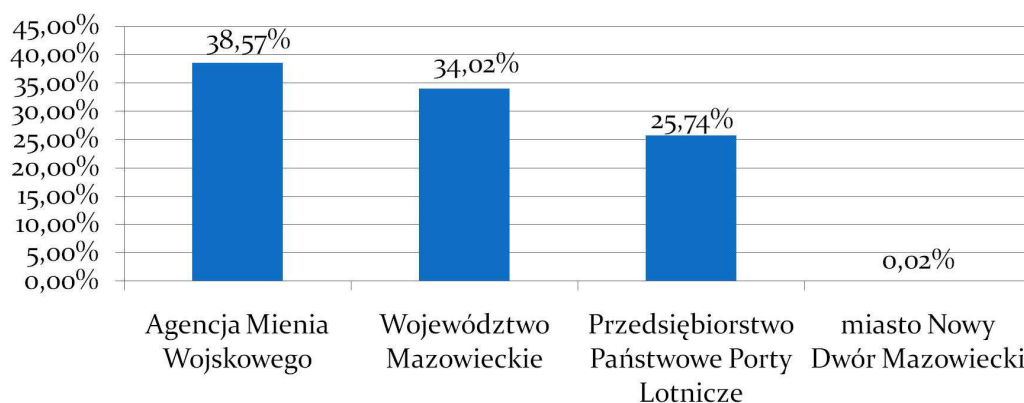
Obiekt ten powstał w miejscu zlikwidowanego lotniska wojskowego. Lotnisko położone jest na terenie powiatu nowodworskiego i graniczy od strony północnej i północno-zachodniej z miejscowością Zakroczym, natomiast od strony północno-wschodniej z miejscowością Pomiechówek. Lotnisko zajmując powierzchnię 292,83 ha [8]. Na rysunku 1 przedstawiono położenie Portu Lotniczego Warszawa-Modlin.

Rys. 1. Położenie Portu Lotniczego Warszawa-Modlin

Źródło: www.modlinairport.pl

Lotniskiem zarządza spółka Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin. Ponadto jej udziałowcami są: Samorząd Województwa Mazowieckiego, Przedsiębiorstwo Państwowe Porty Lotnicze, Agencja Mienia Wojskowego oraz Miasto Nowy Dwór Mazowiecki. Na wykresie 1 przedstawiono strukturę udziałów w spółce Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin.

Wyk. 1. Struktura udziałów w spółce Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin

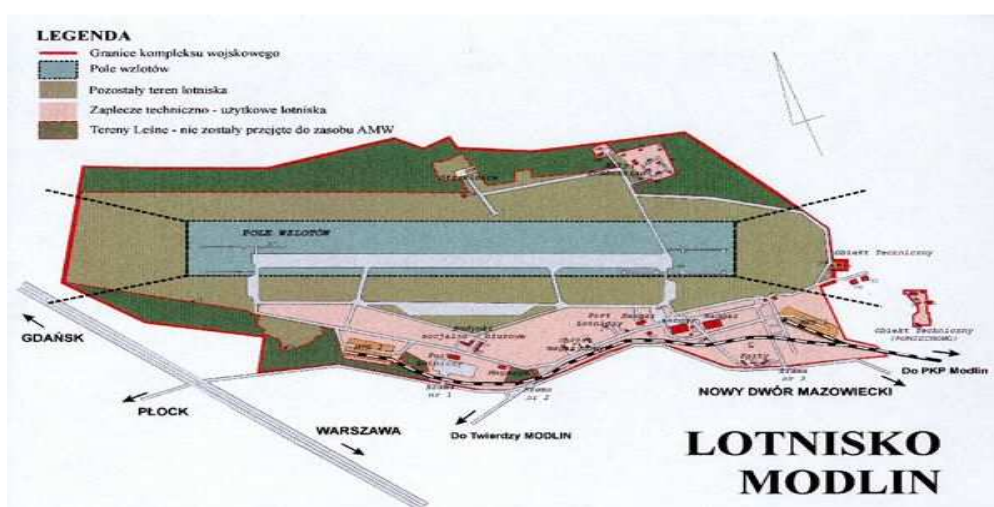
Źródło: <http://www.amw.com.pl/pl/n/aktualnosci/2010/lotnisko-w-modlinie-oficjalny-start-inwestycji>.

Celem podjęcia tak dużego projektu była przebudowa istniejącego lotniska wojskowego w kierunku jego wykorzystania dla obsługi lotnictwa pasażerskiego krótko- i średniodystansowego oraz indywidualnego. Szczególnie ważną stała się tutaj możliwość prowadzenia operacji lotniczych przez całą dobę. Od października 2010 roku można było obserwować modernizację i rozbudowę lotniska, która objęła między innymi:

- budowę nowego terminalu dla pasażerskiego,
- modernizację dotychczas istniejącej drogi startowej oraz dróg kołowania, w połączeniu z infrastrukturą techniczną,
- budowę i modernizację obiektów,
- budowę i modernizację obiektów infrastruktury technicznej, takiej jak: drogi, parkingi, oświetlenie itp.,
- modernizację łącznicy kolejowej i budowę podziemnej stacji kolejowej [8].

Według wstępnych założeń dojazd do lotniska samochodem z centrum Warszawy powinien zająć od około 40 do 60 minut. Innym rozwiązaniem jest dojazd pociągiem. Zgodnie z planami władz

województwa i Kolei Mazowieckich do terminalu pasażerskiego w sposób bezpośredni będzie można dojechać w 2014 roku. Przebudowa i rozbudowa bocznicy kolejowej oraz budowa nowej stacji na lotnisku w Modlinie jest przewidywana na 1,5-2 lata. Umożliwi ona bardzo dogodny dojazd z centrum stolicy do lotniska. Zanim jednak to nastąpi, pasażerowie będą mogli dojechać pociągiem do stacji Modlin, która jest oddalona od terminalu zaledwie kilka kilometrów, skąd będzie uruchomiona komunikacja na lotnisko. Ponadto w przyszłości jest również planowana rozbudowa i modernizacja stacji kolejowej Modlin oraz odcinka kolejowego Warszawa Wschodnia-Modlin. Bocznicą kolejową, która przebiega od stacji Modlin do lotniska po modernizacji będzie mogła być wykorzystywana do transportu osobowego oraz do rozładunku i załadunku towarów. Rozważa się również uruchomienie specjalnej linii, która będzie kursować z Lotniska Chopina do Lotniska Modlin. Aktualnym mankamentem związanym z dojazdem na lotnisko, jest niewystarczające oznakowanie dróg dojazdowych (m.in. na drodze krajowej 7, brakuje informacji jak do lotniska dotrzeć). Na rysunku 2 przedstawiona plan Portu Lotniczego Warszawa-Modlin.

Rys. 2. Plan Portu Lotniczego Warszawa-Modlin

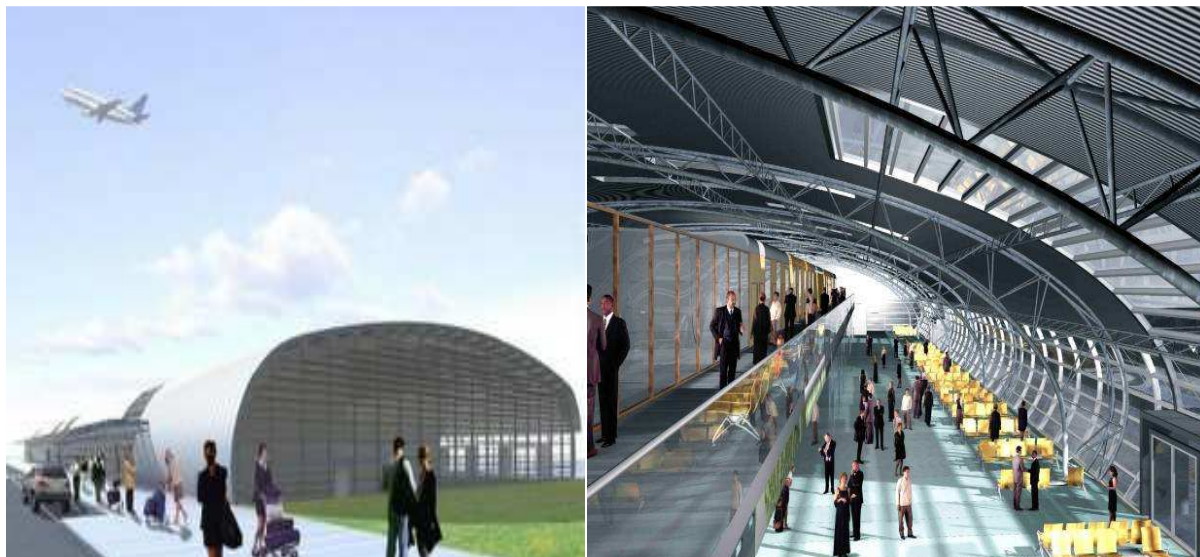
Źródło: www.modlinairport.pl

Nowego Terminalu (Dworca) Pasażerskiego ma powierzchnię 12050 m². Terminal został zaprojektowany jako jednoprzestrzenna duża hala, która swoim kształtem przypomina hangary. Jedynym elementem, który wystaje z bryły budynku, jest wieża. Będzie ona służyła do kontrolowania ruchu na płycie lotniska. Terminal podzielony został na dwie strefy. Po prawej stronie część dla osób odlatających, natomiast po lewej dla osób przylatujących wraz z taśmami odbioru bagażu i kontrolą celną. Budynek został tak zaprojektowany, aby można było go rozbudować w przyszłości oraz dobudować kolejne moduły. Obiekt składa się z trzech poziomów, takich jak: poziom -1, parter oraz antresola. Odloty i przyloty zaprojektowano na tym samym poziomie, natomiast cały obiekt podzielono na następujące strefy:

- strefa ogólnodostępna, poczekalnia od strony miasta,
- strefa odprawy biletowo-bagażowej,
- strefa kontroli bezpieczeństwa i kontroli paszportowej,
- strefa poczekalni odlotowych z podziałem na strefy S i NS,
- strefa bagażowni,
- strefa przylotów ze strefą kontroli i odbioru bagażu,
- antresola [7].

Na rysunku 3 zaprezentowano wizualizację Nowego Terminalu Pasażerskiego.

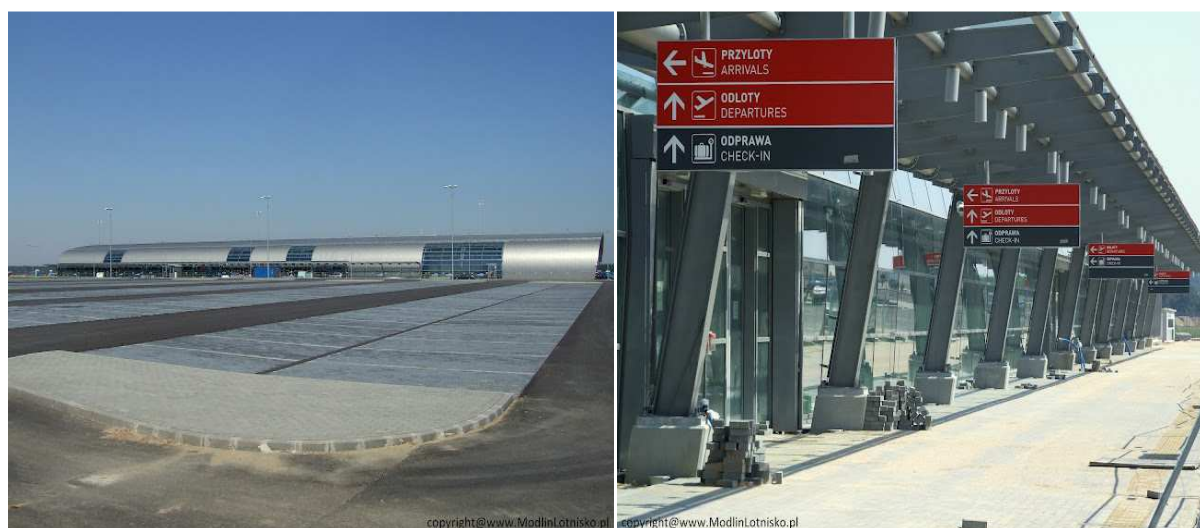
Roboty budowlane jakie trwały na lotnisku obejmowały równocześnie wiele płaszczyzn. Obejmowały one swym zasięgiem zarówno modernizację istniejącej już infrastruktury, jak i zupełnie nowe inwestycje konieczne do uruchomienia nowoczesnego lotniska. Oczywiście najważniejszą inwestycją była budowa Nowego Terminalu Pasażerskiego. Ponadto trwały prace związane z remontem drogi startowej, modernizacją płyt postojowych i drogi kołowania oraz budowa parkingów. Droga startowa, której długość wynosi 2500 m została zwężona z 80 do 60 m szerokości.

Rys. 3. Wizualizacja Nowego Terminalu Pasażerskiego

Źródło: www.modlinlotnisko.pl

Istotne dla bezpieczeństwa pasażerów jest poprawienie parametrów technicznych drogi, takich jak: nośność, spadek poprzeczny i łuki pionowe. Dodatkowo droga startowa została wyposażona w światła podejścia II Kat. oraz światła krawędziowe i progowe, a także oznakowanie poziome i pionowe. Jeśli chodzi o drogi kołowania, to zbudowano dwie, dzięki którym statki powietrzne mogą wygodnie opuszczać drogę startową. Drogi kołowania zostały poszerzone oraz umieszczono na nich oświetlenie krawędziowe. Również przeprowadzony został remont płyt postojowych. Na terenie lotniska są trzy hangary, które wymagają remontu. Są one przeznaczone na potrzeby służb technicznych i utrzymania lotniska oraz do obsługi technicznej samolotów. Bardzo ważną inwestycją na terenie lotniska jest budowa parkingów. Na początkowym etapie powstaną trzy parkingi, które będą mogły pomieścić 877 samochodów. Jednak w przyszłości zostaną one rozbudowane do około 1300 miejsc postojowych. Przed terminalem, zostały usytuowane parkingi naziemne krótko i długookresowe oraz parking dla pracowników Terminala. Na rysunku 4 przedstawiono parking naziemny przed wejściem na Terminal. Ponadto na potrzeby lotniska zostaną wyremontowane a następnie zaadoptowane cztery istniejące budynki, które zostaną przeznaczone na: Biuro Służb Straży Granicznej i Służby Celnej, siedzibę Służby Ochrony Lotniska, siedzibę dyrekcji portu i budynek biurowy. Zostaną wybudowane również nowe obiekty, w których będą się mieścić: Główny Punkt Kontroli, magazyn środków chemicznych, kotłownia oraz dwie stacje transformatorowe [6].

Rys. 4. Parking przed Terminalem oraz wejście główne na Terminal

Źródło: www.modlinlotnisko.pl

Od lipca 2012 Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin pełni rolę regionalnego lotniska użytku publicznego, komplementarnego wobec Portu Lotniczego im. F. Chopina. Lotnisko obsługuje przewozy międzynarodowe na liniach krótkiego i średniego zasięgu oraz przewozy krajowe między portami regionalnymi [6]. Na rysunku 5 przedstawiono wizualizację całego terenu lotniska Warszawa-Modlin.

Rys. 5. Wizualizacja całego terenu lotniska Portu Lotniczego Warszawa-Modlin

Źródło: www.modlinlotnisko.pl

Podsumowując, można stwierdzić iż sprawna logistyka miejska ma szansę powodzenia jedynie przy kooperacyjnej współpracy uczestniczących stron, przy użyciu różnego rodzaju instrumentów i środków, a co się z tym wiąże promować idee wśród wszystkich użytkowników miasta i regionu. Realizacja podejmowanych działań powinna być ustalona według hierarchii, gdyż inwestycję w infrastrukturę logistyczną, przyczyniają się nie tylko do sprawniejszej organizacji transportu w danym mieście czy regionie, ale również mogą przyciągnąć potencjalnych inwestorów. To z kolei stwarza możliwości rozwoju gospodarczego. Do budowy koncepcji konieczna jest spójność planowania i współdziałania ze strategiami różnego stopnia, funduszami oraz projektami wspieranymi przez Unię Europejską [5]. Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin ma wszelkie predyspozycje aby realnie wspomóc system transportowy Warszawy i Mazowsza. Jest to inwestycja, która niewątpliwie wpłynie na znaczne przyspieszenie rozwoju regionu, poprzez aktywizację mieszkańców, wzrost zainteresowania turystów i potencjalnych inwestorów. Powstające lotnisko to szansa na sprawniejszy przepływ zasobów materialnych i ludzi, co w efekcie w wymiarze globalnym znajdzie odzwierciedlenie w szybszym wzroście gospodarczym regionu i kraju.

Są także negatywne już odczuwalne skutki funkcjonowania portu, na które warto zwrócić uwagę. Jednym z nich są utrudnienia komunikacyjne i wzmożony ruch w okolicach lotniska, co może negatywnie wpływać na okolicznych mieszkańców i środowisko naturalne. Także hałas emitowany przez startujące i lądujące samoloty to negatywny aspekt inwestycji.

Streszczenie

W artykule przedstawiono zagadnienie logistyki miejskiej, która jest istotnym elementem w rozwoju poszczególnych miast, a także wskazuje możliwości pokonywania barier, za sprawą nowoczesnych rozwiązań. W tym celu przedstawiono dane dotyczące budowy i rozbudowy Portu Lotniczego Warszawa-Modlin. W opracowaniu wskazano na ewentualne korzyści dla regionu w związku z inwestycją w infrastrukturę transportu lotniczego.

Mazowiecki Warsaw Airport – Modlin the logistical support of the passenger traffic in Poland

Abstract

The article presents the problem of urban logistics, which is an important element in the development of cities, and also indicates the possibility of overcoming barriers, through innovative solutions. For this

purpose, the data on the construction and expansion of the Warsaw Airport – Modlin have been presented. The study indicated the potential benefits for the region connected with investment in air transport infrastructure.

Literatura

- [1]. Domańska A.: *Wpływ infrastruktury transportu drogowego na rozwój regionalny*. PWN, Warszawa 2006, s. 21.
- [2]. Kowalczyk A.: *Geografia turystyki*. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2000, s. 137-138.
- [3]. Panasiuk A.: *Jakość usług turystycznych*. Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2007, s. 48-49.
- [4]. Pierirgud J.: *Ewolucja podejścia do systemu transportowego*. [w:] IV Konferencja Translog 2004. Fundacja na rzecz Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecin 2004, s. 252.
- [5]. Tundys B.: *Logistyka miejska. Koncepcje, systemy, rozwiązania*. Difin, Warszawa 2008, s. 9.
- [6]. www.modlinairport.pl
- [7]. www.modlinlotnisko.pl
- [8]. www.siskom.waw.pl/lotnisko_modlin.htm